

de da selv ville afgjøre Uenigheden. Producceres ingen saadanne, vil Kjendelse heller ikke kunne affiges, idet det jo maa staae enhver Part frit for at faae sin Paastrand undersøgt og Reviserne for dens Rigtighed gjorte til Gjenstand for Afgjørelse ved Domstolene. Altsaa, her er Kjendelses Affigelse indskrænket til det enkelte Tilfælde, at Parterne forud erklære at ville underkaste sig den, eller i alt Fald ikke at ville bringe Sagen for Domstolene.

I alle andre Tilfælde synes § 5 Post 1, 2 og 5 at staae i Modstrid til § 8, idet Kjendelsen kun kan finde Sted i Tilfælde af Uenighed, medens Uenigheden ikke kan afgjøres ved Kjendelse, men maa afgjøres for Domstolene. Det kan altsaa blive vanskeligt for Lægmand at finde ud af, hvilke Tilfælde der medføre Afgjørelse ved Kjendelse, og hvilke der fordre Domstolenes Afgjørelse.

Under § 5 Post 5 finder derimod ganske vist en bestemt Modsigelse Sted mellem dens to sidste Affnit, deri nemlig, at Kjendelserne skulle tage Hensyn til den Nytte og Brug, Enhver har af Veien, men at desuagtet ældre gyldige Bestemmelser om Enhvers Deelagtighed skulle staae urokkede for det Tilfælde, at Parterne ikke selv enes om at ophæve dem.

Ubetinget er den imidlertid ikke tilfede, idet Kjendelserne maae være begrundede paa, at der ingen flige Bestemmelser findes, og, at Sagen af den Grund ikke gjøres afhængig af Domstolene; men det synes dog udenfor al Tvivl, at man baade har villet og ogsaa maa komme til at gjøre Brud paa disse Bestemmelser og Overenskomster.

At man har villet dette, synes at fremgaae af § 9; thi enten maatte den paa en Væsentlighed i Forholdets Forandring mellem Lodtagerne byggede treaarige Omordning staae i Strid med de ældre Bestemmelser, der ikke ere byggede paa de nuværende Forhold, eller ogsaa maatte Omordningen — hvad ikke kan antages — ene være indskrænket til det specielle Tilfælde at fastsætte Vedligeholdelsen i Forhold til Eierlagets siden sidste Omordning forsøgede eller formindskede Evne til at bære den.

At man maa komme til nødvendig at gjøre Brud paa de, paa andre Forhold for Nyttens og Brugens byggede, ældre Bestemmelser, vil

finde sin Hovedstøtte deri, at enten maa Benyttelsen af Veien og Forholdet, hvorefter den benyttes, blive staaende efter den ældre Tilstand; hvorved altsaa Indføring af anden Færdsel eller Færdsel i andet Forhold maatte forbydes, eller ogsaa maatte den nuværende Tilstand være Grundlaget, for hvilket de ældre Bestemmelser vilde være høist upassende.

Der næst har Udskiftningen, som den, der nærmest maatte frembyde deslige ældre Bestemmelser, ikke kunnet have Andet til Hensigt end at ordne det daværende Forhold, uden dog at ville foregribe en senere Omordning af de ved Landbrugets Udvikling senere opstaaende Forhold.

Det er derfor formeentlig Udskiftets Diemmed at godkjende Retten for en Lodtager i en t. Ex. under Udskiftningen udlagt Høvei til at bruge den ogsaa i andet Diemmed, imod at tage en forøget Part i Udgifterne ved Vedligeholdelsen; men i saa Fald maae de ældre Bestemmelser vige for nye Bestemmelser efter den nuværende Nytte og Brug af Veien.

Den samme Uklarhed synes at være tilfede under § 1, naar der foreskrives, at der skal tages Hensyn til den Brug, hvortil Veien er bestemt, da dog Meningen vistnok er: den Brug, der nu findes for den.

Det forekommer at være rigtigst at indskrænke Communalbestyrelsens Virksomhed til en alene mæglen, og kun at overdrage den at affige Kjendelser for det specielle Tilfælde, at Parterne udtrykkelig begjærede dem og vilde acquiescere derved. Denne Anskuelse er bygget paa, at der til at afgjøre Sagen ved Kjendelse hører en Digtighed og Indsigt, hvorpaa det dog ofte vil kunne storte hos Communalbestyrererne, og paa, at Parterne ikke ved Kjendelsen afholdes fra at indappellere Sagen, idet det synes utroligt, at Parterne skulde ville enes om den Kjendelse, — de omtrentlig forud kjende gennem Mæglingen, hvis denne ellers har sin rette Character — naar de ikke ville enes ifølge Mæglingen, og i saa Fald har Kjendelsen ingen anden Nytte end at Parterne paa ny faae Leilighed til at komme i en Forsamling, og at Klageren maa lade den forkynde for de Bedkommende — en Nytte, der i alt Fald kunde være af tvivlsom Beskaffenhed. —